YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)
11 päivänä marraskuuta 2004 *

Asiassa C-216/02,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä,

jonka Verwaltungsgerichtshof (Itävalta) on esittänyt 23.5.2002 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 12.6.2002, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen

vastaan

Burgenländische Landesregierung,

Österreichischer Shetlandponyzuchtverbandin

osallistuessa asian käsittelyyn,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit A. Rosas (esittelevä tuomari) ja R. Silva de Lapuerta,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 4.12.2003 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen, edustajinaan Rechtsanwältin C. Böhm, Rechtsanwältin M. Breitenecker ja Rechsanwältin C. Kolbitsch sekä Rechtsanwalt H. Vana, avustajinaan Obmann M. Maier,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Pesendorfer,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään G. Braun,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.1.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee rekisteröityjen hevoseläinten kantakirjoja pitävien tai perustavien järjestöjen ja yhdistysten hyväksymisen tai tunnustamisen perusteista 11 päivänä kesäkuuta 1992 tehdyn komission päätöksen 92/353/ETY (EYVL L 192, s. 63) 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan tulkintaa.

2 Tämä ennakkoratkaisupyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen (jäljempänä Zuchtverband für Ponys) ja toisaalta Burgenlandin osavaltion hallitus ja joka koskee jälkimmäisen tekemää päätöstä tunnustaa Österreichischer Shetlandponyzuchtverband (jäljempänä ÖSZV) shetlanninponien jalostusjärjestöksi kyseisessä Itävallan osavaltiossa. ÖSZV on väliintulijana pääasian oikeudenkäynnissä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Jalostusta ja polveutumista koskevista edellytyksistä yhteisön sisäisessä hevoseläinten kaupassa 26 päivänä kesäkuuta 1990 annetussa neuvoston direktiivissä 90/427/ETY (EYVL L 224, s. 55) määritellään edellä mainitut edellytykset, joita sovelletaan yhteisön sisäiseen hevoseläinten, niiden sperman, munasolujen ja alkioiden

kauppaan. Tämän direktiivin johdanto-osan toisesta ja kolmannesta perustelukappaleesta ilmenee, että sillä pyritään vahvistamaan yhteisön tason säännöt, jotka koskevat hevoseläinten kaupan pitämistä yhteisön sisäisessä kaupassa, hevoseläintuotannon, joka on osalle maatalousväestöstä tulolähde, tarkoituksenmukaisen kehittämisen varmistamiseksi ja sen tuottavuuden lisäämiseksi. Saman direktiivin johdanto-osan neljännen perustelukappaleen mukaan tyydyttävät tulokset riippuvat tässä suhteessa paljon siitä, että käytetään virallisesti hyväksyttyjen järjestöjen ja yhdistysten pitämiin kantakirjoihin rekisteröityjä hevoseläimiä. Kyseisen direktiivin johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa korostetaan, että täydelliseksi kaupan vapauttamiseksi vaaditaan edelleen yhdenmukaistamista kantakirjoihin merkitsemisen osalta.

4 Direktiivin 90/427 4 artiklan 2 kohdassa säädetään komission päätöksistä, joissa vahvistetaan muun muassa kantakirjoja pitävien tai perustavien järjestöjen ja yhdistysten hyväksymisen tai tunnustamisen perusteet. Saman direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa määritellään periaatteet, jotka on otettava huomioon tehtäessä kyseisiä päätöksiä, jotka tehdään tämän saman direktiivin 10 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

5 Komissio teki tässä yhteydessä päätöksen 92/353, jossa määritellään rekisteröityjen hevoseläinten kantakirjoja pitävien tai perustavien järjestöjen ja yhdistysten hyväksymisen tai tunnustamisen perusteet. Tämän päätöksen 1 artiklassa todetaan, että tullakseen virallisesti hyväksytyksi tai tunnustetuksi kyseessä olevien järjestöjen tai yhdistysten on esitettävä hakemuksensa sen jäsenvaltion viranomaisille, jonka alueella niillä on kotipaikka.

6 Päätöksen 92/353 2 artiklassa todetaan seuraavaa:

"1. Kyseisen jäsenvaltion viranomaisten on virallisesti hyväksyttävä tai tunnustettava jokainen kantakirjoja pitävä tai perustava järjestö tai yhdistys, joka täyttää liitteessä määrätyt edellytykset.

2. Jäsenvaltiossa, jossa tietyllä rodulla on jo yksi tai useampi virallisesti hyväksytty tai tunnustettu järjestö tai yhdistys, voivat kyseisen jäsenvaltion viranomaiset kieltäytyä tunnustamasta uutta järjestöä tai yhdistystä:

a) jos se vaarantaa rodun säilymisen tai vaarantaa olemassa olevan järjestön tai yhdistyksen toiminnan taikka parantamis- tai jalostusohjelman,

tai

b) jos kyseisen rodun hevoseläimet voidaan merkitä tai rekisteröidä sellaisen kantakirjan erityiseen sektioon, jota pitää järjestö tai yhdistys, joka noudattaa erityisesti kyseisen sektion osalta tämän rodun alkuperää koskevaa kantakirjaa pitävän järjestön tai yhdistyksen liitteessä olevan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti vahvistamia periaatteita.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle virallisista hyväksymisistä ja tunnustamisista sekä vastustetuista hylkäämisistä.

4. Jos jäsenvaltiossa kieltäydytään hyväksymästä tai tunnustamasta virallisesti jotakin järjestöä tai yhdistystä, hylkäämisen perusteet on ilmoitettava kirjallisesti yhdistykselle tai järjestölle."

7 Päätöksen 92/353 3 artiklassa säädetään lisäksi, että asianomaisen jäsenvaltion viranomaisten on peruutettava kantakirjaa pitävän järjestön tai yhdistyksen virallinen hyväksyminen tai tunnustaminen, kun se ei enää jatkuvasti täytä tämän päätöksen liitteessä määrättyjä edellytyksiä.

Kansallinen lainsäädäntö

8 Itävallassa direktiivin 90/427 saattaminen osaksi kansallista oikeusjärjestystä sekä tähän direktiiviin perustuvien komission päätösten täytäntöönpano kuuluvat osavaltioiden toimivaltaan.

9 Burgenländischen Tierzuchtgesetzin (eläinten jalostuksesta Burgenlandin osavaltiossa annettu laki; jäljempänä Tierzuchtgesetz) (LGBl. 1995/33, sellaisena kuin se on julkaistuna LGBl. 2001/32:ssa), joka annettiin 2.3.1995, kolmannen osan 9 §:ssä säännellään jalostusjärjestöjen tunnustamista. Tässä pykälässä säädetään muun muassa seuraavaa:

"1) Osavaltion hallituksen on tunnustettava jalostusjärjestö, kun

1. jalostusohjelmalla voidaan edistää jalostusta 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla

2. olemassa oleva kanta on riittävän suuri jalostusohjelman toteuttamiseksi

3. moitteettoman jalostuksen edellyttämä henkilöstö ja laitteisto ovat käytettävissä

4. erityisesti henkilöstöä, toimintaa ja järjestelyjä koskevien edellytysten osalta taataan, että

   a) jalostusjärjestön kotipaikka on Burgenlandin osavaltiossa

   b) jalostettavat eläimet merkitään kestävästi siten, että ne voidaan yksilöidä myöhemmin

   c) kantakirjaa tai -rekisteriä pidetään asianmukaisesti ja rekistereihin tehdään tarvittavat merkinnät

   d) yhdistyksessä kukin eläin, joka sen syntyperä ja ominaisuudet – ulkomuoto mukaan lukien – huomioon ottaen täyttää rekisteröintiedellytykset, rekisteröidään tai merkitään hakemuksesta ja voidaan rekisteröidä kantakirjaan; Burgenlandin osavaltioon tuotuihin eläimiin ei sovelleta tiukempia edellytyksiä kuin sieltä peräisin oleviin eläimiin ja

5. kukin jalostaja, joka kuuluu sen oikeusjärjestyksen alaisen jalostusyhdistyksen asialliseen ja alueelliseen toiminta-alaan ja joka täyttää toiminnan moitteetonta harjoittamista koskevan edellytyksen, voi olla kyseisen yhdistyksen jäsen.

2) Tunnustamista koskeva hakemus sisältää seuraavat tiedot:

— —

3. jalostusohjelma, josta ilmenevät jalostuksen tavoite, jalostusmenetelmä, kannan koko sekä yksilötulosten tyyppi, laajuus ja käyttö

4. tiedot, jotka koskevat jalostusohjelmaan osallistuvien yritysten tai jalostajien eläinten suunniteltua määrää

5. kun on kyseessä jalostusyhdistys

   a) oikeudellista perustaa koskevat asiakirjat, joista ilmenee yhdistyksen asiallinen ja alueellinen toiminta-ala

   b) kantakirjaa koskevat säännöt, joista ilmenevät edellytykset, joita kantakirjan eri osastoihin merkitseminen edellyttää

— —

3) Tunnustamismenettelyssä on kuultava kaikkia jalostusyhdistyksiä, joiden alueellinen tai asiallinen toiminta-ala kattaa kokonaan tai osaksi 2 momentin 5 kohdan a alakohdassa luetellut alat.

— —

5) Jos tiettyä rotua varten on jo olemassa yksi tai useampi tunnustettu jalostusjärjestö, osavaltion hallituksen on kieltäydyttävä tunnustamasta uutta jalostusjärjestöä, jos tunnustaminen vaarantaa rodun säilymisen tai olemassa olevan järjestön jalostusohjelman."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

10 Zuchtverband für Ponys on tunnustettu Burgenlandin osavaltiossa shetlanninponien jalostusjärjestöksi 14.8.1997 lähtien Tierzuchtgesetzin säännösten mukaisesti.

11 Vuonna 1997 myös ÖSZV pyysi Burgenlandin osavaltion hallitukselta, joka on toimivaltainen tässä asiassa, että ÖSZV tunnustettaisiin shetlanninponien jalostusjärjestöksi.

12 Zuchtverband für Ponysia kuultiin tätä seuranneessa hallintomenettelyssä. Se vastusti ÖSZV:n tunnustamista ja väitti, että tunnustaminen vaarantaisi rodun säilymisen, sen oman toiminnan olemassa olevana järjestönä sekä sen parantamis- ja jalostusohjelman.

13 ÖSZV tunnustettiin Burgenlandin osavaltiossa 30.4.2001 tehdyllä päätöksellä Tierzuchtgesetzin 9 §:ää soveltaen tietyn jalostusohjelman mukaisesti ja kymmenen vuoden pituiseksi ajaksi.

14 Zuchtverband für Ponys nosti kanteen tästä päätöksestä Verwaltungsgerichtshofissa. Burgenlandin osavaltion hallituksen mukaan sillä ei kuitenkaan ole asianosaisasemaa ÖSZV:n hyväksymismenettelyssä eikä oikeutta riitauttaa kyseistä päätöstä tuomioistuimessa.

15 Jotta kanteen tutkittavaksi ottamisesta voidaan lausua, Verwaltungsgerichtshofin mukaan on ensiksi selvitettävä, onko pääasian kantajalla lailla turvattu oikeus siihen, että tunnustaminen evätään uudelta jalostusjärjestöltä, kun tietyt edellytykset täyttyvät.

16 Se täsmentää, että jos sovelletaan yksinomaan kansallista oikeutta, kanne on hylättävä ilman, että voidaan tutkia kysymystä siitä, vaarantaako ÖSZV:n tunnustaminen jalostusjärjestöksi rodun säilymisen tai pääasian kantajan jalostusohjelman. Muita säädöksiä koskevan Verwaltungsgerichtshofin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan säännös, jossa annetaan pelkästään oikeus tulla kuulluksi hallintomenettelyssä, merkitsee, että kyseessä olevalla henkilöllä ei ole asianosaisasemaa tässä hallintomenettelyssä. Hallintomenettelyä koskevassa Itävallan lainsäädännössä asianosaisasema on prosessuaalinen väline oikeusvaateiden esittämiseksi. Jos henkilöltä evätään asianosaisasema menettelyssä, tällä henkilöllä ei ole oikeutta vaatia, että hallintoviranomainen tekee tietyntyyppisen päätöksen, eikä oikeutta riitauttaa tämän jälkeen tuomioistuimissa hallintoviranomaisen tekemää päätöstä.

17 Zuchtverband für Ponys väittää, että yhteisön oikeudessa annetaan sille lailla turvattu oikeus siihen, että yhtäältä varmistetaan, vaarantaako ÖSZV:n tunnustaminen rodun säilymisen tai olemassa olevan järjestön jalostusohjelman, ja jos näin on, toisaalta siihen, että hallintoviranomainen evää tämän tunnustamisen. Se vetoaa näkemyksensä tueksi direktiiviin 90/427 ja päätökseen 92/353.

18 Verwaltungsgerichtshof ei sulje pois sitä, että Zuchtverband für Ponys voisi perustaa näkemyksensä päätökseen 92/353. Se toteaa tämän osalta, että asiassa 9/70, Grad, 6.10.1970 annetusta tuomiosta (Kok. 1970, s. 825, Kok. Ep. I, s. 483) lähtien yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä on myönnetty yksityisille oikeussubjekteille mahdollisuus vedota kansallisissa viranomaisissa ja tuomioistuimissa jäsenvaltioille osoitettuun päätökseen samoin edellytyksin kuin silloin, kun on kyseessä direktiivi.

19 Sen osalta, onko päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdan sisältö riittävän ehdoton ja täsmällinen, jotta yksityinen oikeussubjekti voi vedota siihen suoraan, Verwaltungsgerichtshof esittää useita huomautuksia.

20 Verwaltungsgerichtshofin mukaan tässä säännöksessä esiintyvä verbi "voivat" saattaa merkitä, että jäsenvaltioilla on mahdollisuus päättää vapaasti, evätäänkö uuden yhdistyksen tunnustaminen, kun tämä tunnustaminen vaarantaa rodun säilymisen tai olemassa olevan järjestön tai yhdistyksen toiminnan taikka sen parantamis- tai jalostusohjelman. Tässä tapauksessa Zuchtverband für Ponysilla ei olisi oikeutta vedota suoraan päätökseen 92/353.

21 Verwaltungsgerichtshof katsoo kuitenkin, että verbiä "voivat" käyttämällä jäsenvaltioille näennäisesti jätetty liikkumavara voidaan poistaa muilla yhteisön oikeuden säännöksillä. Se muistuttaa, että asiassa C-435/97, WWF ym., 16.9.1999 annetussa tuomiossa (Kok. 1999, s. I-5613) yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY (EYVL L 175, s. 40) 4 artiklan 4 kohdassa jäsenvaltioille näennäisesti myönnettyä harkintavaltaa rajoitetaan tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdalla.

22 Vaikka olisi katsottava, että päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdassa annetaan jäsenvaltioille harkintavaltaa, Verwaltungsgerichtshofin mukaan nousee kuitenkin esiin kysymys siitä, voiko jäsenvaltio yhteisön oikeuden periaatteet huomioon ottaen vahvistaa edellytykset, jotka koskevat uusien yhdistysten tunnustamisen epäämistä, myöntämättä olemassa oleville yhdistyksille lailla suojattua oikeutta siihen, että tunnustaminen evätään.

23 Rodun säilymisen vaarantamista koskevan mahdollisuuden osalta Verwaltungsgerichtshof epäilee, voiko olemassa oleva järjestö vedota lailla suojattuun oikeuteen tunnustamisen epäämisestä. Sen mukaan tämän tunnustamisen hylkäämisperusteen ja olemassa olevan järjestön etujen välillä ei ole suoraa yhteyttä.

24 Verwaltungsgerichtshof muistuttaa myös, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan direktiivillä ei sellaisenaan voida luoda velvoitteita yksityiselle oikeussubjektille eikä siihen näin ollen sellaisenaan voida vedota yksityistä oikeussubjektia vastaan (asia C-91/92, Faccini Dori, tuomio 14.7.1994, Kok. 1994, s. I-3325, Kok. Ep. XVI, s. I-1). Se huomauttaa tämän osalta, että päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdassa ei rajoituta myöntämään sellaista etua olemassa oleville yhdistyksille, johon nämä voivat mahdollisesti vedota jäsenvaltioon nähden. Vaikuttaa siltä, että tässä säännöksessä on myös tunnustamishakemuksen jättäneelle jalostusyhdistykselle asetettu rasite, koska jos kyseisen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, tunnustaminen evätään. Verwaltungsgerichsthof katsoo kuitenkin, ettei se voi päätellä varmasti, onko tämäntyyppinen "rasite" yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu "yksityiselle oikeussubjektille luotu velvoite".

25 Sen mukaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä katsotaan, että direktiivillä voidaan asettaa välillisesti rasitteita yksityisille oikeussubjekteille. Tässä

yhteydessä se viittaa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-431/92, komissio vastaan Saksa, 11.8.1995 antamaan tuomioon (Kok. 1995, s. I-2189; asia Großkrotzenburg) ja sen asiassa 103/88, Fratelli Costanzo, 22.6.1989 antamaan tuomioon (Kok. 1989, s. 1839, Kok. Ep. X, s. 95).

26 Verwaltungsgerichtshof tarkastelee lisäksi kysymystä siitä, missä määrin yhteisön oikeus vaikuttaa kansalliseen prosessioikeuteen ja kansallisiin toimivaltasääntöihin. Tierzuchtgesetzin 9 §:n 3 momentin yksiselitteinen muotoilu huomioon ottaen Itävallan lainsäädäntöä ei sen mukaan voida tulkita siten, että olemassa olevalla jalostusjärjestöllä olisi oikeus nostaa kanne päätöksestä, jonka hallintoviranomainen on tehnyt menettelyssä, joka koskee uuden jalostusjärjestön tunnustamista. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön (asia 158/80, Rewe, tuomio 7.7.1981, Kok. 1981, s. 1805, Kok. Ep. VI, s. 157) perustuvan Itävallan oikeuskirjallisuuden mukaan jäsenvaltioiden tehtävänä on vahvistaa oikeussuojakeinot, joiden avulla yksityiset oikeussubjektit voivat käyttää yhteisön oikeuteen perustuvia oikeuksiaan, jos yhteisön oikeudessa ei ole erityisesti säädetty asiasta. Jäsenvaltioiden autonomian kunnioittaminen merkitsee sen mukaan, että yhteisön oikeutta ei voida soveltaa kansallisten säännösten sijaan, kun on kyse asian käsittelystä ja toimivallasta.

27 Käsiteltävänä olevassa asiassa Itävallan lainsäätäjä on Verwaltungsgerichtshofin mukaan järjestänyt olemassa olevien jalostusyhdistysten ja -järjestöjen aseman oikeudenkäynnissä siten, että ne eivät voi saattaa asiaa tämän käsiteltäväksi. Tässä tilanteessa kyseessä olevaa oikeutta ei Verwaltungsgerichtshofin mukaan ole suojattu lailla Itävallassa, vaikka päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa myönnetään olemassa oleville yhdistyksille oikeus siihen, että tässä säännöksessä vahvistettuja edellytyksiä noudatetaan.

28 Verwaltungsgerichtshofin mukaan tämä lopputulos ei ole tyydyttävä eikä sitä voida johtaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä (asia C-76/97, Tögel, tuomio 24.9.1998, Kok. 1998, s. I-5357 ja asia C-258/97, HI, tuomio 4.3.1999, Kok. 1999, s. I-

1405). Yhteisön oikeuteen perustuva vaatimus on sen mukaan voitava esittää Verwaltungsgerichtshofissa, joka on kansallinen tuomioistuin, jolla on yleensä toimivalta käsitellä samantyyppisiä kansalliseen lainsäädäntöön perustuvia vaatimuksia.

29 Edellä esitetty huomioon ottaen Verwaltungsgerichtshof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Annetaanko —— päätöksen 92/353/ETY —— 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa olemassa olevalle järjestölle (yhdistykselle) oikeus vaatia, että toimivaltaiset viranomaiset kieltäytyvät tunnustamasta uutta järjestöä (yhdistystä), jos tunnustaminen vaarantaa rodun säilymisen tai olemassa olevan järjestön tai yhdistyksen toiminnan taikka parantamis- tai jalostusohjelman?

2) Estääkö päätöksen [92/353] 2 artiklan 2 kohdan a alakohta sellaisen kansallisen säännöksen soveltamisen, jonka mukaan

a) olemassa olevalla järjestöllä tai yhdistyksellä on uuden järjestön (yhdistyksen) tunnustamismenettelyssä toimivaltaisissa viranomaisissa ainoastaan oikeus tulla kuulluksi, mutta sillä ei ole oikeutta vaatia, että tunnustaminen

evätään siksi, että se vaarantaa rodun säilymisen tai olemassa olevan järjestön taikka yhdistyksen toiminnan tai parantamis- ja jalostusohjelman ja

b) olemassa olevalle järjestölle tai yhdistykselle ei anneta oikeutta riitauttaa tuomioistuimessa (Verwaltungsgerichtshof) hallintoviranomaisten siitä huolimatta suorittamaa tunnustamista, että tunnustamiseen oli otettu kielteinen kanta?"

Ensimmäinen kysymys

30 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään sekä toisen kysymyksensä ensimmäisellä osalla yhteisöjen tuomioistuimelta lähinnä sitä, onko päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että kun yksi tai useampi tässä säännöksessä mainituista tilanteista toteutuu, tiettyä hevosrotua varten jo virallisesti tunnustetut tai hyväksytyt järjestöt tai yhdistykset voivat vaatia toimivaltaisilta viranomaisilta, että nämä kieltäytyvät tunnustamasta tai hyväksymästä uutta yhdistystä tai järjestöä, joka pitää tai perustaa samaa rotua koskevia kantakirjoja.

31 Aluksi on muistutettava, että päätöksen 92/353 2 artiklan 1 kohdan perusteella asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on hyväksyttävä tai tunnustettava virallisesti kaikki järjestöt tai yhdistykset, jotka pitävät tai perustavat kantakirjoja, jos ne täyttävät saman päätöksen liitteessä vahvistetut edellytykset.

32 Kuten tästä säännöksestä sekä direktiivin 90/427 johdanto-osan perustelukappaleista ilmenee, kantakirjoja pitävien tai perustavien uusien yhdistysten tai järjestöjen virallinen tunnustaminen on yleisesti ottaen yhteisön sisäistä hevoseläinten kauppaa koskevan yhteisön lainsäädännön tavoitteiden mukaista. Rekisteröityjen hevoseläinten jalostuksen kannustamista ja niiden kaupan pitämisen kehittämistä yhteisön sisäisessä kaupassa koskevat tavoitteet edellyttävät, että yhteisön eri jäsenvaltioissa on riittävä määrä järjestöjä, jotka kykenevät pitämään kantakirjoja, joihin voidaan rekisteröidä kasvava määrä hevoseläimiä.

33 Vaikka yhteisön lainsäädännössä suhtaudutaan myönteisesti kantakirjoja pitävien tai perustavien uusien yhdistysten tai järjestöjen viralliseen tunnustamiseen tai hyväksymiseen, siinä edellytetään kuitenkin, että kukin yhdistys tai järjestö täyttää päätöksen 92/353 liitteessä vahvistetut edellytykset, kuten tämän päätöksen 2 artiklan 1 kohdan sanamuodosta ilmenee. Direktiivin 90/427 4 artiklan 1 kohdan a alakohdasta ilmenee lisäksi, että kyseisten järjestöjen tai yhdistysten tunnustaminen tai hyväksyminen edellyttää niiden periaatteiden noudattamista, jotka rodun alkuperää koskevaa kantakirjaa pitävä järjestö tai yhdistys on määritellyt.

34 Päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdan osalta on todettava, että tämän säännöksen päätavoite on harkintavallan myöntäminen jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, jotta nämä voivat jossakin saman 2 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdassa mainitussa tilanteessa hylätä tunnustamista koskevan hakemuksen, jonka uusi yhdistys tai järjestö on tehnyt, vaikka tämän päätöksen liitteessä vahvistetut edellytykset täyttyvät, kuten Itävallan hallitus ja komissio ovat perustellusti todenneet. Näitä tilanteita lukuun ottamatta ja kyseisen päätöksen 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten on tunnustettava järjestöt tai yhdistykset, jotka täyttävät kyseisessä liitteessä vahvistetut edellytykset.

35 Päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa mainitaan tässä yhteydessä nimenomaisesti tilanteet, joissa jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat kieltäytyä tunnustamasta uutta järjestöä tai yhdistystä. Kyseessä ovat tilanteet, joissa asianomaisessa jäsenvaltiossa on jo yksi tai useita samaa hevosrotua varten virallisesti tunnustettuja järjestöjä tai yhdistyksiä ja kun uuden järjestön tai yhdistyksen tunnustaminen vaarantaa tämän rodun säilymisen tai olemassa olevan järjestön tai yhdistyksen toiminnan taikka parantamis- tai jalostusohjelman.

36 Toisin kuin Zuchtverband für Ponys väittää, päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdan a alakohtaa ei voida tulkita siten, että siinä myönnetään olemassa olevalle yhdistykselle subjektiivinen oikeus vaatia asianomaisilta toimivaltaisilta viranomaisilta, että nämä hylkäävät uuden yhdistyksen tai järjestön esittämän tunnustamispyynnön, kun yksi tai useampi tässä säännöksessä tarkoitettu tilanne toteutuu. Jos tällainen tulkinta hyväksyttäisiin, sillä poistettaisiin harkintavalta, joka päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdassa on pyritty varaamaan jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

37 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että kun yksi tai useampi tässä säännöksessä mainittu tilanne toteutuu, hevosrotua varten jo virallisesti tunnustetuilla tai hyväksytyillä järjestöillä tai yhdistyksillä ei ole oikeutta vaatia toimivaltaisilta viranomaisilta, että nämä kieltäytyvät tunnustamasta tai hyväksymästä saman rodun kantakirjoja pitävää tai perustavaa uutta yhdistystä tai järjestöä.

Toinen kysymys

38 Kansallinen tuomioistuin kysyy toisen kysymyksensä toisella osalla yhteisöjen tuomioistuimelta lähinnä sitä, onko yhteisön oikeuden vastaista, että jäsenvaltion lainsäädännössä evätään olemassa olevilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä, jotka ovat vastustaneet uuden yhdistyksen tai järjestön tunnustamista, oikeussuojakeino toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tekemän tunnustamispäätöksen osalta.

39 Ensimmäiseen kysymykseen annetusta vastauksesta ilmenee, että kun yksi tai useampi päätöksen 92/353 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa mainittu tilanne toteutuu, hevosrotua varten jo virallisesti tunnustetuilla tai hyväksytyillä järjestöillä tai yhdistyksillä ei ole oikeutta vaatia toimivaltaisilta viranomaisilta, että nämä kieltäytyvät tunnustamasta tai hyväksymästä saman rodun kantakirjoja pitävää tai perustavaa uutta yhdistystä tai järjestöä.

40 Tässä tilanteessa ja julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksensa 38–40 kohdassa esittämistä syistä toiseen kysymykseen on vastattava, että se, että jäsenvaltioiden lainsäädännössä evätään olemassa olevilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä, jotka ovat vastustaneet uuden yhdistyksen tai järjestön tunnustamista, oikeussuojakeino toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tekemän tunnustamispäätöksen osalta, ei ole yhteisön oikeuden vastaista.

Oikeudenkäyntikulut

41 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä

vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Rekisteröityjen hevoseläinten kantakirjoja pitävien tai perustavien järjestöjen ja yhdistysten hyväksymisen tai tunnustamisen perusteista 11 päivänä kesäkuuta 1992 tehdyn komission päätöksen 92/353/ETY 2 artiklan 2 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että kun yksi tai useampi tässä säännöksessä mainittu tilanne toteutuu, hevosrotua varten jo virallisesti tunnustetuilla tai hyväksytyillä järjestöillä tai yhdistyksillä ei ole oikeutta vaatia toimivaltaisilta viranomaisilta, että nämä kieltäytyvät tunnustamasta tai hyväksymästä saman rodun kantakirjoja pitävää tai perustavaa uutta yhdistystä tai järjestöä.**

2) **Se, että jäsenvaltion lainsäädännössä evätään olemassa olevilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä, jotka vastustavat uuden yhdistyksen tai järjestön tunnustamista, oikeussuojakeino toimivaltaisten viranomaisten tekemän tunnustamispäätöksen osalta, ei ole yhteisön oikeuden vastaista.**

Allekirjoitukset